

NEPLAŤME ZA PRACHÁČE!

Všechno je hrozně drahé. Není to úplná novinka, ale slovo „drahota“ se skloňuje častěji než kdy jindy. Není divu: ceny potravin, energií nebo paliv vypadají jako špatný vtip. Zvlášť tam, kam dosáhla roky neřešená bytová krize a nájmy jsou vysoké jako Everest, to působí, jako by v Česku člověk měl krást, aby vyžil. Ostatně někteří už kradou – jen **ve zlodějině holt vedou politici a další „elity“, kterým nedostatek nikdy nehrozil.**

Inflace se vymkla z kloubů a ekonomové chrlí děsivé předpovědi. Kdo za to může? Nemalý kus odpovědnosti samozřejmě nese samozvaný ruský imperátor Putin, toho času vraždící na Ukrajině – na tom se asi všichni shodnou. Ale na domácí scéně zase pozorujeme představení, kdy současná vláda hází odpovědnost na minulou a naopak.

Nyní šéfující pánové v kvádrtech sice slibují, že zavedou sadu opatření, lidem pomohou a „nenechají je padnout“, ve vzduchu je ale cítit čekání na moment, kdy se začne mluvit o utahování opasků nebo o tom, jak jsme si prý žili nad poměry. Stačí si vzpomenout na někdejší vládu škrtů Petra Nečase.

Zbláznění trhu přirozeně vždy nejvíce dopadne na ty, kteří už tak mají nejmíň – obyčejné pracující, seniory, samoživitelky, studenty, nezaměstnané. Ti jsou přitom poslední, kdo by měl platit za jakoukoliv krizi. Protože **zatímco všichni chudneme, jinde se žongluje miliardami.**

Třeba investiční skupina PPF rodiny Kellnerových vykázala za loňský pandemický rok čistý zisk skoro šesti miliard korun. A EPH uhlobarona Daniela Křetínského trhla dokonce 56 miliard. Jak nesmyslné částky pro kohokoli, kdo nemá kontakty v politice a netočí kupu peněz v akciích, takže každý měsíc počítá, jestli zvládne zaplatit o polovic dražší zálohu na plyn!

Však jsme to viděli i v dřívějších ekonomických krizích. Naprostou většinu společnosti začne dusit drahota a sociální nejistoty, ale největší péče se od politického systému obyčejně dostane úzké skupině, která má nejvíce – a taky z luxusních vil nejhlasitěji pláče, když jí krize z účetnictví strhne pár procent. Během covidu dokonce mnohé společnosti rekordně vydělávaly, zatímco ostatní počítali drobáky a byli

nuceni uprostřed zuřící epidemie riskovat nemoc v práci, protože prostě museli platit nájem a jídlo.

Taková logika je systému, ve kterém žijeme, vlastní. Není to ani jeho selhání – na nespravedlnosti, kdy **za krize platí chudí, ale zisky shrábnou nejbohatší**, je od začátku založený. Stejně tak je už v jeho kostře zakódováno opakování krizí, které ekonomové sice vždy vykládají jako tajemnou katastrofu, ale ve skutečnosti vědí, že další průsvih je jen otázkou času. Žádná výměna vlády nebo další politik slibující bůhvíco to nezmění. Zvlášť ne takový typu Okamury, co se tváří, jak je proti všem, aby se o to víc sám napakoval.

Potřebujeme úplně jiný systém. Takový, ve kterém nebudou naše životy řízené bezuzdnými finančními toky, kde budeme moci svobodně a důstojně žít, aniž bychom museli škudlit každou stovku a ubíjet roky života v nesmyslných pracích, vydělávajících někomu jinému.

Jako anarchisté a anarchistky věříme, že taková nesnadná, ale nutná změna nepřijde sama, ale je potřeba se o ni zasadit: společně, zdola, bez politiků, šéfů a samozvaných vůdců. Potřebujeme promyslet, jak postavit společnost na vzájemné pomoc a spravedlivém naplnění skutečných potřeb od bydlení po péči o nemohoucí, abychom o jejím chodu mohli rozhodovat všichni a nikdo nezůstal odsouzený k bídě.

Nynější krize je ostatně jen náznakem budoucnosti. Vinou nečinnosti politiků a naopak náramného hemžení fosilního průmyslu **jsme na začátku průsvihu daleko většího, klimatického.** Nedávné vlny veder byly jen drobnou ochutnávkou toho, co podle všech důvěryhodných vědců může osudově utvořit naši budoucnost a co už teď válcuje chudší části světa suchem, bouřemi, hladem.

V průběhu dalších dekád mohou být všechny starosti dnešních ekonomů k smíchu, když bude svět čelit nevídáným extrémům a nedostatku všeho, provázenému ohromnou migrací. **Potřeba spravedlivějšího, udržitelnějšího světa neřízeného miliardáři a jejich poskoky tak není jen nějakým snem, ale přímo nezbytností.** Nejen pro nás, svírané nynější nehoráznou drahotou, ale i pro naše děti a děti našich dětí.